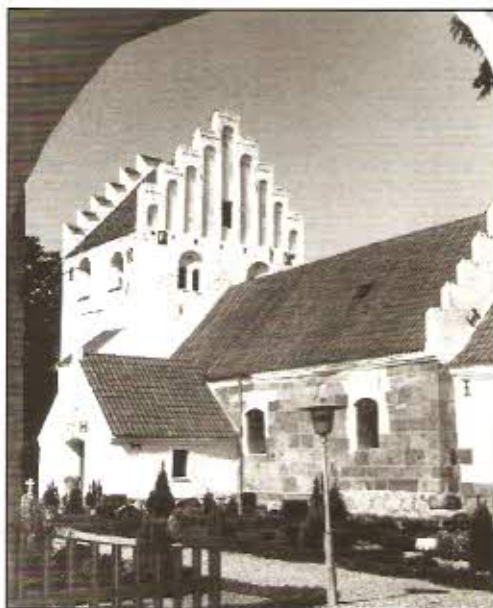
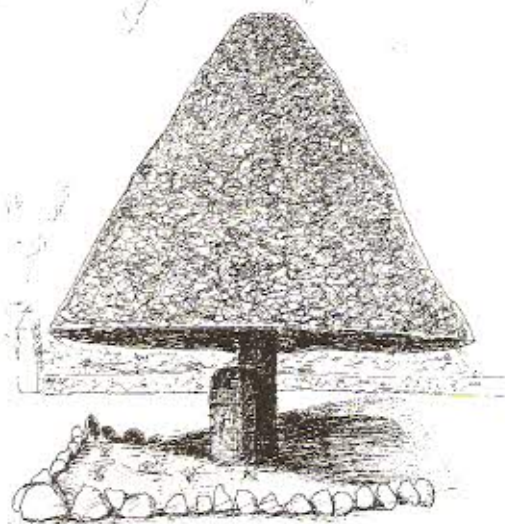

KirkeBladet

Nr.3 • Juli/August/September 2002 • 14.årgang

Skellerup og Ellinge sogne

Sommer- møde

**Søndag den 18. august
er der sommermøde
i præstegårdshaven**

Vi får besøg af mor og datter. *Sophie Seidelin*, præst på Ærø, prædiker ved gudstjenesten i Skellerup kirke kl. 14,00, og hendes datter *Lise Marie Nedergaard* fortæller ved kaffen »Eventyr fra Persien til Vestjylland«.

Lise Marie Nedergaard siger om de eventyr, hun fortæller:

– *Det er historier, som rummer kloge, muntre, bevægende og satiriske betragtninger over mennesket og dets tilværelse. Og på trods af eventyrenes forskellige oprindelseslande er det de samme menneskelige egenskaber de hylder: Medmenneskelighed, generøsitet og mod. Egenskaber, der til enhver tid er en sørgelig mangel på.*

Lise Marie Nedergaard er 33 år, BA i russisk og oldislandsk og har arbejdet som eventyrfortæller siden 1992. De sidste par år særligt med fokus på eventyr fra de lande, hvorfra vi har flygtninge og indvandre-re. Disse eventyr er hun nu begyndt at bearbejde til udgivelse, og har en samling undervejs på forlaget Borgen, »Kameldrengen«, som udkommer i begyndelsen af september.

Sommer- hilsen

**Et klogt menneske har forment
disse gode udtryk for alles behov:**

*For sund mad, rent vand og frisk luft,
regelmæssig hvile og uforstyrret søvn,
for varmt tøj og tag over hovedet,
for kropskontakt og fri bevægelighed,
for udløsning.*

*for økonomisk sikkerhed,
for ikke at frygte dagen i morgen,
for at høre til et sted blandt andre,
for nær kontakt
med mindst eet andet menneske,
for at have nogen at identificere sig med,
for at give og modtage kærlighed,*

*for at være respekteret af andre,
føle at man er noget værd,
at man kan gøre sig gældende,
og har agtelse for sig selv og selvtillid,*

*for at være det og gøre det,
som man har i sig og egner sig til,
for skabende arbejde,
for at kende sig selv på godt og ondt
som et produkt af sit miljø,
men også som en,
der producerer sit miljø for andre,
for sammenhæng, for ikke at stå alene.*

*Et menneske, der hindres i at få
tilfredsstillet disse behov
er handicappet som menneske.*

**Alle ønskes en rigtig god og dejlig
varm sommer!**

*Henning Christensen,
medlem af menighedsrådet*

Sankthansaften

Fejres i Norden om aftenen 23. juni. Den 24. juni er helligdag for Johannes Døberen, som i nordisk folkemund blev til Hans. I overensstemmelse med folkeovertroen har man siden 1700-årene brændt bål – og symbolsk brændt hekse, når mørket faldt på. Overtroen sagde, at man bedst holdt troldtøj borte ved hjælp af ild.

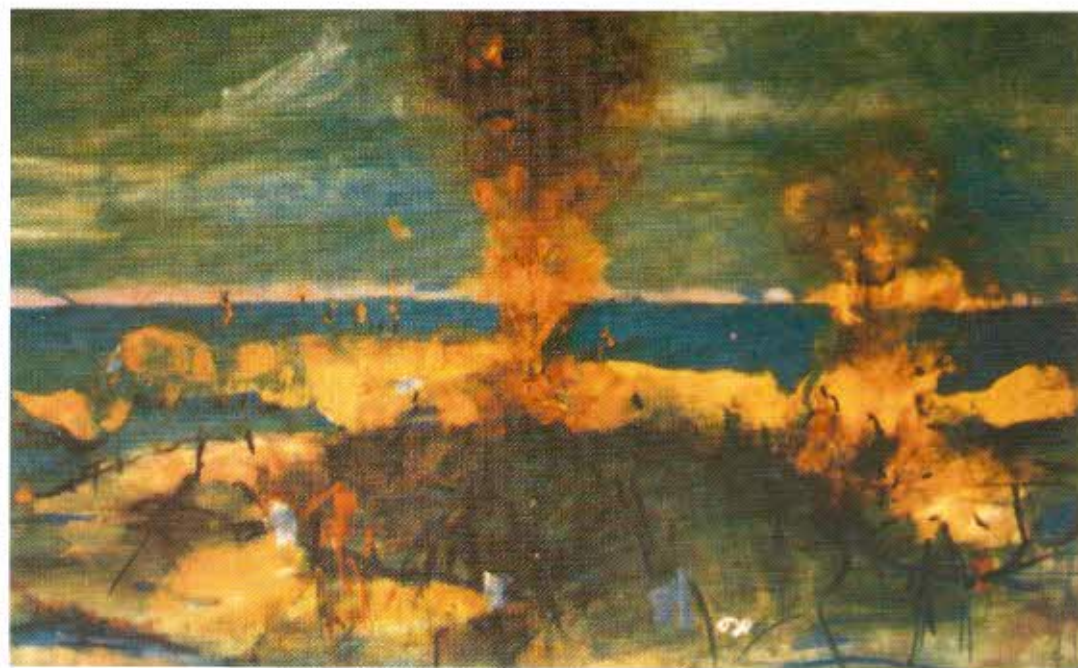
Sankthansaften-komsammen var den vigtigste af midsommerens fester i Norden med musik, dans og drikkeri. Kirke og øvrighed gjorde, hvad de kunne for at stoppe de folkelige forlystelser. Fra præstemødet i Roskilde i 1560 vedtog man f.eks. at navnene skrives op og videregives til kongens lensmænd på de personer »som befindes at være natteravn på

Sankt Hans Baptistænat – og Sankt Hans Nattevagt er forbuden«.

Folkeovertroen sagde også, at man ved Sankt Hans tide kunne tage varsel af liv og død. Man plukkede *sankthansurt* og anbragte den under loftet. Den, hvis urt først visnede, skulle dø først.

Naturligvis vrimler det med gamle vejrprofetier omkring sankthans. »Regner det på sankthansaften, da skal det regne seks uger derefter«. »Jo mere det regner på sankthansaften, des mindre vokser hasselnødderne«.

Den 29. december 1721 udsendte Frederik IV en forordning, der indskærpede bonden at give sognepræsten en ost årlig som midsommerrente efter den sædvanlige »Sankt Hans rettighed«.

Sankthansbål er også et gnitrende varmt farvespil, som bedst kan gengives med malerens pensel. Bornholmermaleren Oluf Høst (1884-1966) sprænger rammen med sin glødende kolorit i billedet af Sankthansbål fra 1956. (Privateje).

Menighedsrådsloven

Det folkekirkelige demokrati fylder 100 år til næste år.

I årene 1900–03 var venstrepolitikerens I.C.Christensen meget optaget af tanken om menighedsråd for bl.a. at give menighedsrådene ansvar for økonomi og valg af sognets præst. Han forestillede sig menighedsrådene som folkekirkens styringsorgan nedefra med henblik på en snarlig adskillelse af stat og kirke. Den første menighedsrådslov blev stadfæstet

15. maj 1903 om end den først kom til at gælde fra 1. januar 1904.

Opgaven for de første menighedsråd var slet ikke let. Ejerforhold og økonomi omkring kirker og præstegårde gjorde, at man ikke bare kunne overdrage ansvaret for disse til menighedsrådene fra den ene dag til den anden. Omkring ansættelser af præster var loven også mangelfuld. Menighedsrådet kunne spørges, men havde ingen ret til at blive spurgt, så reelt var loven måske mere en god idé end noget, der virkelig kunne fungere. Den første lov var tidsbegrænset og udløb i 1909, men blev genindført i 1912 med mere magt til rådene.

100 året markeres over hele landet ved en fælles gudstjenestefejring søndag d. 18. maj – den søndag der ligger tættest på 15. maj.

I de kommende numre af KirkeBladet vil vi forsøge at bringe uddrag af gamle menighedsrådsprotokoller – således også i dette blad.

I menighedsrådet har vi desuden talt om at det kunne være en idé at prøve at samle materiale fra denne periode til en udstilling i kirken eller konfirmandbygningen. Der er oplagt at bruge anledningen til at se tilbage på kirke og sogn i de år, der er gået.

Vi vil derfor gerne opfordre bladets læsere til at hjælpe os med bidrag til en sådan udstilling, det kunne være gamle fotografier, dokumenter, et stamtræ, gamle aviser med lokalt kirkestof, mundtlige beretninger om særligt farverige præster og menighedsrådsformænd, kirkelige fejder, kirkerestaureringer etc. Man er også velkommen til at melde sig til en arbejdsgruppe eller i øvrigt bidrage med gode idéer.

Kom og vær med til at skrive dit sogns historie gennem de sidste 100 år!

SK.

Som optakt til fejringen af menighedsrådloven bringer vi i de følgende kirkeblade små udsnit fra de gamle forhandlingsprotokoller for Skellerup og Ellinge menighedsråd.

Menighedsrådets første ordinære Møde afholdes i Skjellerup Præstegaard den 25. Januar 1904. Dendat beretter af Synsretten Skøde, der er først Medlem og Formand, og de ved Valget i Ellinge Skøde den 18de December 1903 valgte fire Medlemmer, der efter Møde indtræder i følgende Ordre: Formand Piffen Nielsen, Ellinge, Godmund Rasmus Hansen Ellinge, Formand Hans Peter Larsen, Rønne og Godmund Rasmus Jørgen Larsen Ellinge, Ellinge. Ved samme Møde blev følgende tre Suppleanter, i den nævnte Ordre: Godmund Rasmus Hansen, Rønne, Lars & J. Nielsen, Ellinge og Godmund Kristian Hansen, Ellinge. Formand Kapellan P.H. Petersen har sin sædvanlige Ret til at deltage i Forhandlingerne. Alle Medlemmer ses til at være mødt.

Angående Forvaltningsordens indlæggelse af, at Menighedsrådets Møde foretog holdes for lukkede, blev det indbragt Formanden at bestemme Tid og Sted for Mødet. Formanden giver de enkelte Medlemmer anledning eller skriftlig Underretning derom. Endelig læses der dels Rensning af Synsretten om bevilget Skattebetalt Skattepligten indlæggelse af Formanden, Kasseregistreren af Godmund Rasmus Hansen Ellinge, der sammen med Præsten kommer Kirkebestyrelsen, holdt den mindste omgang om Mødet.

For at behandle Synsretten afgives de valgte Medlemmer, der af Lov om Menighedsråd beredes og i Indholdet af 31de December 1903 angives skriftlig Beretning.

Ellinge: Skattebetalt Rasmus Hansen

Hans Peter Larsen Præst og Rasmus Ellinge

Møde hos Skattebetalt Rasmus Hansen Ellinge 17. April 1904
for at vælge Mødetid og Sted for det skriftlige Møde.

Der foretog 2 Mødetidspunkter, som er

1. Skellerup menighedsråd den 29. Marts 1908
Afskrift.

Anderz Harrison
Niels Jensen Rasmus P. Holgaard, Rasmus Hansen

Den 13. Maj 1908 sammendelt Skjellerups Menighedsråd hos Præsten, Mødetidspunkt medlem, gaard i Ellinge sammendelt med Ellinges Menighedsråd. Alle Medlemmer var til stede.

1. Formand Jensen og Rasmus Rasmussen skilte sig til Kirkebestyrelsen i Ellinge 1908. Lægen indtræder.
2. Man vedtog, at sette sig efter sin Helbred, med Rensning til Beskrivelsen fra Skøde.
3. Fra Synsretten indbragte Rasmus Hansen, at de indbragte Rensning tage sig af Synsretten angående bringelse af et Rensningsmøde i Rønne. I alle indbragte indbragte man sig for at gøre det Rensningsmøde for den i Synsretten.
4. Det besluttes, at Præsten skulde bringe det Rensningsmøde indbragte Rensningsmøde og et sammendelt Rensningsmøde og Rensning fra gaarden.

Ellinge den 13. Maj 1908.

Afskrift.

Anderz Harrison Niels J.

Her et referat fra det første møde i Ellinge menighedsråd samt referatet fra et møde i Skellerup menighedsråd fra 1908.

Aldreudflugten 30. maj 2002

Udflugten arrangeret af menighedsrådene i Skellerup/Ellinge sogne gik i år til Jelling. Det var, som det har været i de senere år, vore »nørkledamer«, der havde valgt udflugtsmålet. Netop omkring tusindåret for kristendommens indførelse i Danmark, var det et godt valg.

Vi var ca. 50 deltagere. Efter opsamling forskellige steder kørte vi i bus mod Jylland. Første stop var Jelling kro, der ligger meget tæt ved kirken, højene og det nybyggede museum. På kroen fik vi eftermiddagskaffen, og efter denne gik vi til kirken, hvor en rundvisning med guide satte os ind i den meget store restaurering og forandring, denne kirke har gennemgået. I kirkens kor var der afdækket en del gamle kalkmalerier fra helt tilbage i tiden. Kirken havde fået ny moderne belysning, og der var lagt et nyt stengulv. I gulvet var indlagt slebne sten, der dannede et kors, samt en sølvplade, hvorunder Gorms og Tyras knogler var placeret. Efter besøget i kirken og et blik på de store gravhøje samt runestenene udenfor kirken gik vi over til museet.

Museet er skabt omkring den tusindårige historie om Gorm og Tyra. Om Tyras sagnomspundne position som Danernes stærke kristne dronning og om den hedenske Gorm, til hvem hun gav sit ord. På museet står de to runesten centralt placeret som kilder til historien om rigets samling og kristendommens indførelse. Runestenene har også haft stor betydning for udforskningen af Danmarks oldtid. De har haft betydning indenfor kunst og kunsthåndværk – og den store Jellingsten, der på den ene side bærer en kristusfigur (den ældste vi har) er i dag blevet et nationalt og religiøst symbol. Det var spændende at studere historien.

Efter besøget i museet begav vi os tilbage til bussen for at køre til Skovdal kro ved Fårup sø. Her skulle middagen indtages. Fra kroens spisestue havde vi udsigt til søen, hvor et flot vikingskib lå og duvede for vinden.

Godt mætte, på alle måder, besteg vi bussen for at køre tilbage mod Fyn. Vi fulgte de idylliske veje med meget smuk natur, og da vejret var med os, blev det en rigtig dejlig dag.

Mange var enige om, at det havde været en interessant tur sammenholdt med, at vi havde haft god tid til oplevelserne.

Inger Kildegaard

Ved orglet

I snart et år har Eilif Zachariassen siddet ved orglerne i Skellerup og Ellinge kirker. Selv kirkegængere uden udpræget musikalsk sans og øre har kunnet fornemme og har sagt, at det har været dejligt. Vi har fået mange gode og varierede musikalske oplevelser på det år, vi har haft en organist med en meget stor kunnen og en nuanceret sans for gudstjenesten, og så har vi fået mange gode historier i tilgift!

Tak til Eilif ikke alene for det dejlige gudstjenestespil, men også for dit store engagement i kirkekoret og i de forskellige arrangementer, som har været i sognene. Du har altid været der og bidraget til, at det blev godt at være.

Når jeg udtrykker min og menighedens tak her, så skyldes det, at Lene Dam Damsgaard den 1. september vender tilbage efter et års orlov. Vi glæder os til at møde Lene igen og ønsker hende velkommen tilbage.

Lone Wellner

Skellerup sogns konfirmander

Ellinge sogns konfirmander

Den nye salmebog

Nu er det nært forestående, at vi i den danske folkekirke får en ny autoriseret salmebog.

Vores nuværende salmebog blev autoriseret til brug den 22. februar 1953. Den er siden blevet udgivet med ændringer i 2. og 3. udgave. I 1990 besluttede den daværende kirkeminister Torben Rechendorff, at det var på tide at påbegynde arbejdet med at forberede en helt ny salmebog. Siden har en gruppe af kyndige mennesker arbejdet med salmebogen, hvilket i første omgang i 1994 resulterede i udgivelsen af et tillæg til den gamle salmebog. Vi har ikke her i sogne-anskaffet dette tillæg, da hverken menighedsrådene eller jeg fandt, at der var behov for det. Erfaringerne med salmerne i tillægget blev efterhånden inddraget i arbejdet med at udforme det endelige forslag til ny salmebog, og det er nu kommet. En af bevæggrundene for at autorisere en ny salmebog til brug i vore kirker har været, at nogle af de salmer, der er blevet til i vores egen tid, skulle findes i salmebogen, medens nogle af de gamle ikke længere er at finde der. Når man kigger listen igennem, vil man opdage, at stort set alle de salmer, der er gledet ud af salmebogen ikke har været i brug i vore kirker indenfor de sidste år. Tabet er altså ikke stort. Det er nok heller ikke alle de nye salmer i bogen, der vil komme i brug i vore sogne, men nogle af dem vil vi forsøge at synge ind i traditionen.

Her er en af de »nye« salmer:

704

Melodi: Waldemar Ahlén 1933

*Det dufter lysegrønt af græs
i grøft og mark og enge.
Og vinden kysser klit og næs
og reder urtesenge.
Guds sol går ind
i krop og sind,
forkynder, at nu kommer
en varm og lys skærsommer.*

*Hør fugletungers tusindfryd
fra morgenen og til aften!
De kapper om at give lyd,
der priser skaberkraften.
Hvert kim og kryb
i jordens dyb
en livsfryd i sig mærker
så høj som himlens lærker.*

*Se, blomsterflorets farvepragt
gør alle ord forlegne.
Kong Salomon i kroningsdragt
misundeligt må blegne!
Alt smukt, vi ved,
al kærlighed,
den mindste fugl og lilje
er, Gud, din skabervilje.*

*Ja, du gør alting nyt på jord,
en sommer rig på nåde.
Men klarest lyser dog dit Ord
af kærlighedens gåde.
Alt kød må dø,
hver blomst blir hø.
Når vissentørt står floret,
da blomstrer evigt Ordet.*

*Ja, Jesus Kristus er det Ord,
der skaber liv af døde,
så ny blir himmel, ny blir jord,
en verden grøn af grøde.
Kom, Jesus, snart
og gør det klart:
den morgenstund du kommer,
da gryr en evig sommer.*

Carl David af Wirsén 1889
Johanes Johansen 1985, 1988, 1993, 1995, 1996

